

INNOVATSION TA'LIM TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA TALABALARNING METODIK TAYYORLIGINI SHAKLLANTIRISH

Komilov Umidjon Nurmurod O'g'li
Alfraganus Universiteti pedagogika fakulteti magistranti

Annotatsiya

Mazkur maqolada innovatsion ta'lim texnologiyalarining ta'lim tizimidagi ahamiyati va ularning talabalarning metodik tayyorgarligini shakllantirishdagi o'rni tahlil qilinadi. Maqolada innovatsion ta'lim texnologiyalarining metodikani o'rgatish, pedagogik jarayonni takomillashtirish va talabalarning kreativ fikrlashini rivojlantirishdagi roli, shuningdek, talabalarning mustaqil o'qish va o'z-o'zini boshqarish ko'nikmalarini shakllantirishdagi ahamiyati ko'rib chiqiladi. Ushbu maqola o'qituvchi va talaba o'rtasidagi interaktiv o'qitish usullarini ishlab chiqish va amalga oshirishda zamonaviy texnologiyalarni qo'llashga doir muhim masalalarga e'tibor qaratadi.

Kalit so'zlar: Innovatsion ta'lim texnologiyalari, metodik tayyorgarlik, ta'limda innovatsiyalar, pedagogika, interaktiv ta'lim, o'qitish usullari, metodika.

Kirish

Zamonaviy ta'lim tizimi o'zgarib borayotgan dunyo talablariga moslashishi uchun yangiliklarga ehtiyoj sezadi. Bugungi kunda innovatsion ta'lim texnologiyalarining qo'llanilishi ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishda katta ahamiyat kasb etadi. Innovatsion ta'lim texnologiyalari deganda, o'qitish va o'rganish jarayonlarini optimallashtirish uchun zamonaviy texnologiyalarni qo'llash, yangi metodikalarni tatbiq etish va talabalarning o'z bilimlarini amalda qo'llay olish qobiliyatlarini rivojlantirishni anglatadi. Bu texnologiyalar metodik tayyorgarlikni shakllantirishda alohida o'rin tutadi. Maqolada innovatsion texnologiyalar yordamida talabalarning metodik tayyorgarligini shakllantirishning ahamiyati va ular bilan bog'liq metodologik yondoshuvlar tahlil qilinadi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili

Innovatsion ta'lim texnologiyalari va metodik tayyorgarlik masalalariga oid bir qancha ilmiy ishlar mavjud. O'zbekistonda ham, xalqaro miqyosda ham ta'lim tizimida texnologik yangilanishlarning ta'siri bo'yicha ko'plab ilmiy izlanishlar olib borilgan. Shu jumladan, P. S. Karpov (2005) "Pedagogik texnologiyalar" asarida ta'lim

jarayonini samarali tashkil etish uchun innovatsion texnologiyalarni qanday tatbiq etish zarurligini ko'rsatgan. U metodik tayyorgarlikni shakllantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o'rni haqida ham so'z yuritadi.

Xalqaro adabiyotlar orasida, J. M. Denton (2002) "Innovations in Teaching and Learning" nomli ishida, innovatsion texnologiyalar yordamida o'qitishning samaradorligini oshirish masalasiga to'xtaladi. Ushbu maqolada o'qituvchilar va talabalarning metodik tayyorgarlikda o'zgarishlar qilishlari zarurligi ta'kidlanadi. U metodologik o'zgarishlar va texnologiyalarni sinovdan o'tkazish hamda yangi pedagogik yondoshuvlarni qo'llash muhimligini ko'rsatgan.

Ayniqsa, T. B. Yordanov (2011) "Pedagogik innovatsiyalar va o'qitish metodikasi" asarida innovatsion ta'lim texnologiyalarining o'quvchilarning o'zlashtirish jarayoniga qanday ta'sir ko'rsatishi va metodik tayyorgarlikda qanday o'zgarishlarga olib kelishini tahlil qiladi. Uning fikriga ko'ra, metodik tayyorgarlikning asosiy vazifasi talabaning o'qitish jarayonida ijodiy yondashuvini va o'z bilimni amalda qo'llay olish qobiliyatini rivojlantirishdir.

Muhokama

Innovatsion ta'lim texnologiyalarining ta'lim tizimiga kirib kelishi, o'qitishning yangi shakllari va metodlarini ishlab chiqishni taqozo qiladi. Talabalarning metodik tayyorgarligini shakllantirishda innovatsion texnologiyalarni qo'llash jarayoni bir qancha o'zgarishlarni yuzaga keltiradi. Birinchi navbatda, bu texnologiyalar talabalarning faolligini oshirishga yordam beradi. Masalan, interaktiv doskalar, onlayn o'quv platformalari, video darsliklar va boshqa raqamli resurslar talabalarning o'z-o'zini rivojlantirishga, mustaqil ishlashga va kreativ fikrlashni rivojlantirishga katta hissa qo'shadi.

Innovatsion ta'lim texnologiyalarining yana bir muhim afzalligi shundaki, ular ta'lim jarayonini individualizatsiyalash imkonini beradi. Har bir talaba o'z tezligi va qiziqishlariga mos ravishda o'rganishi mumkin. Buning natijasida, talabalar faqatgina o'qish materiallarini o'zlashtiribgina qolmay, balki o'quv jarayonida o'z bilimlarini amalda qo'llay olish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Shuningdek, innovatsion ta'lim texnologiyalari metodik tayyorgarlikni shakllantirishda pedagogning roli o'zgargan. Pedagoglar nafaqat an'anaviy darslar o'tkazibgina qolmasdan, balki yangi texnologiyalar yordamida o'quvchilarning fikrlash va qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradilar.

Talabalar nafaqat ma'lumotlarni qabul qilish, balki ularni tanqidiy tahlil qilish va yaratish uchun yangi imkoniyatlarga ega bo'ladilar.

Innovatsion texnologiyalar yordamida tashkil etilgan interaktiv darslar talabalarda metodik bilimlarni chuqurlashtirish va mustahkamlashda ham samarali natijalarga olib keladi. Bu esa o'z navbatida pedagogik jarayonni yanada sifatli va samarali qiladi.

Natija

Innovatsion ta'lim texnologiyalarining ta'lim jarayoniga integratsiyasi, talabalarning metodik tayyorgarligini shakllantirishda muhim omil hisoblanadi. Zamonaviy texnologiyalarni qo'llash metodik tayyorgarlikni mustahkamlashga yordam beradi, talabalarga o'z bilimlarini amalda qo'llash imkoniyatlarini yaratadi. Bu, o'z navbatida, ularning mustaqil fikrlash va yaratish qobiliyatlarini rivojlantiradi. Innovatsion ta'lim texnologiyalari ta'lim jarayonini individualizatsiya qilishga, o'qituvchi va talabalar o'rtasida samarali interaktiv aloqani ta'minlashga imkon beradi.

Metodik tayyorgarlikni shakllantirishda innovatsion texnologiyalarni qo'llash pedagogik jarayonni yanada interaktiv va kreativ qilishga yordam beradi. Shuningdek, bu jarayon talabalarning o'z-o'zini rivojlantirish va o'z bilimlarini amalda qo'llay olish qobiliyatlarini oshiradi. Natijada, ta'lim sifatining oshishi va pedagogik maqsadlarga erishish darajasi sezilarli darajada yuksaladi.

Xulosa

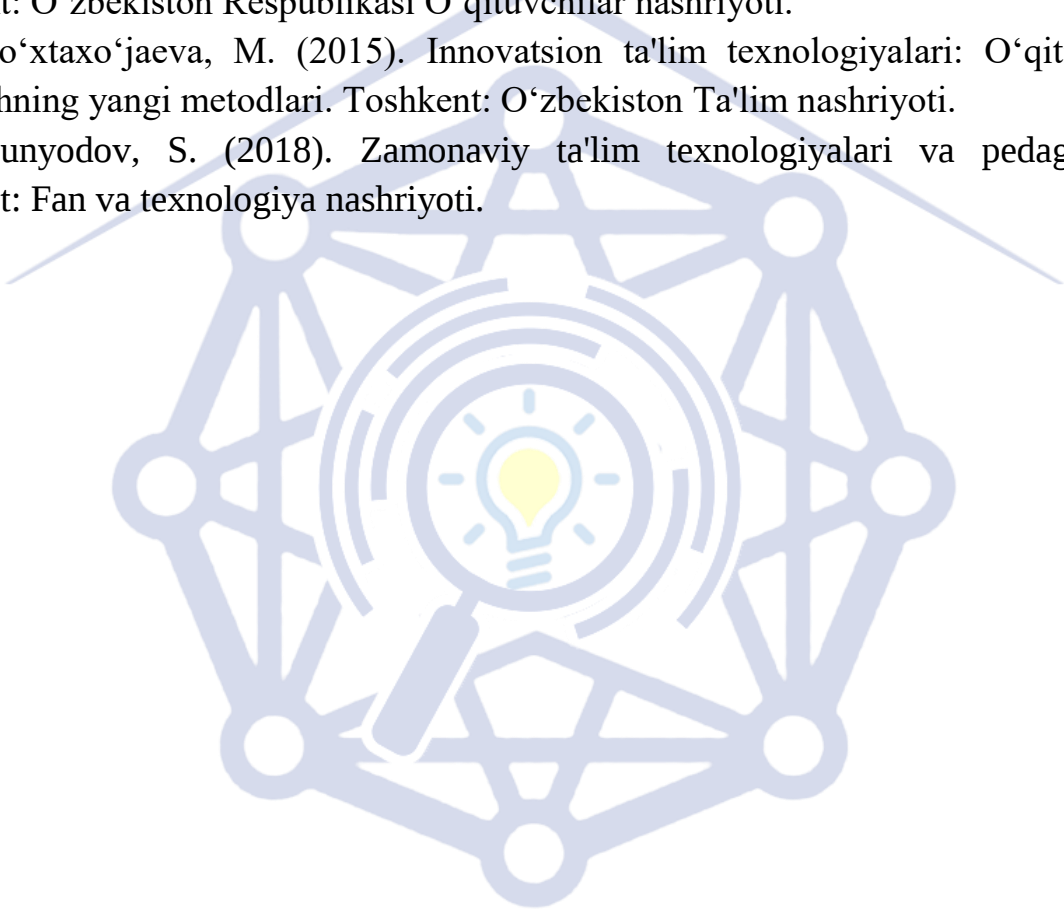
Innovatsion ta'lim texnologiyalari talabalarning metodik tayyorgarligini shakllantirishda muhim vosita hisoblanadi. Ular nafaqat ta'lim jarayonini samarali tashkil etishga yordam beradi, balki talabalarning kreativ fikrlashini rivojlantiradi, mustaqil o'rganish ko'nikmalarini shakllantiradi va o'z-o'zini boshqarish qobiliyatini oshiradi. Zamonaviy texnologiyalarni qo'llash, o'z navbatida, pedagoglarning metodik tayyorgarligini oshirishga yordam beradi va ta'limning sifatini yaxshilashga olib keladi. Kelajakda innovatsion ta'lim texnologiyalarining yanada kengroq joriy etilishi va pedagogik jarayonda yangiliklarning amalga oshirilishi zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

- 1.Karpov, P. S. (2005). Pedagogik texnologiyalar. Moskva: Yuridik nashriyoti.
- 2.Denton, J. M. (2002). Innovations in Teaching and Learning. Cambridge: Cambridge University Press.
- 3.Yordanov, T. B. (2011). Pedagogik innovatsiyalar va o'qitish metodikasi. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi O'qituvchilar nashriyoti.
- 4.To'xtaxo'jaeva, M. (2015). Innovatsion ta'lim texnologiyalari: O'qitish va o'rganishning yangi metodlari. Toshkent: O'zbekiston Ta'lim nashriyoti.
- 5.Bunyodov, S. (2018). Zamonaviy ta'lim texnologiyalari va pedagogika. Toshkent: Fan va texnologiya nashriyoti.

**Research Science and
Innovation House**